

ATATÜRK'TEN ALINTILAR 1

Derleyen: Metin Bobarođlu

- Beni görmek demek, mutlaka yüzümü görmek değildir. Benim fikirlerimi, benim duygularımı anlıyorsanız ve hissediyorsanız bu yeterlidir.

- İrade, vicdanın eğilimi, arzusu demektir. İradenin ortaya çıkması ve görünmesi için bir araç gereklidir, buna egemenlik denir. Egemenliğine sahip olmayan bir insan veya bir toplum hiçbir zaman iradesini kullanamaz.

- Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.

- Bir millet, varlığı ve hakları için bütün kuvvetiyle, bütün maddi ve fikri kuvvetleriyle ilgili olmazsa, bir millet kendi kuvvetine dayanarak varlığını ve bağımsızlığını sağlamazsa, şunun bunun oyuncağı olmaktan kurtulamaz.

- Türk devleti, ilerleme ve gelişme yolunda, uluslararası temas ve ilişkilerde bütün çağdaş milletlere paralel ve onlarla uyumlu bir şekilde yürümekle beraber, Türk toplumunun özel karakterlerini ve başlı başına bağımsız olma kimliğini korumayı esas sayar.

- Türk devleti, devlet yönetiminde bütün yasaların, bilim ve tekniğin çağdaş uygarlığa sağladığı esas ve şekillere ve dünya ihtiyaçlarına göre yapılmasını ve uygulanmasını ilke olarak kabul etmiştir. Din anlayışı vicdani olduğundan, Türk devleti, dinsel fikirleri, devlet ve dünya işlerinden ve siyasetten ayrı tutmayı, ulusumuzun çağdaş ilerlemede başlıca başarı nedeni görür.

- Bütün dünya bilsin ki benim için taraflılık vardır: Cumhuriyet taraflılığı, fikirsel ve toplumsal devrim taraflılığı... Bu noktada yeni Türkiye toplumunda bir kişinin bile bunun dışında kalacağını düşünmek istemiyorum.

- Yolunda çalıştığınız büyük kutsal ideali halkın kalbinde bir fikir halinden bir duygu haline getirmelisiniz. Demokrasinin ne olduğunu halka anlatmak, madde madde açıklamak gerekmektedir. Onlara Cumhuriyet ilkelerini sevdiniz. Bunu kalplere yerleştirmek için hiçbir fırsatı kaçırmayınız.

- İş, düşüncelerin hâkimi ve amiridir.

- Ulusal ahlâkımız, uygar ilkelerle ve özgür düşüncelerle beslenmeli ve kuvvetlendirilmelidir. Tehdide dayalı ahlâk, bir erdem olmadıktan başka güvene de lâıyk değildir.

- Şahsıma karşı birçok iltifatta bulunmak nezaketini gösterdiniz. Bu iltifatlar samimi ve kalpten olduğu için kuşkusuz çok memnun oldum, duyguluyum ve çok teşekkür ederim. Yalnız, sizden olan bir kişiye sizden çok önem vermek, her şeyi ulusun bir ferinde toplamak, geçmişe, bugüne ve geleceğe ait bir toplumsal açıklamayı böyle yüksek bir toplumun mütevazı bir ferinden beklemek elbette ki lâıyk ve gerekli değildir. (Samsun'da Öğretmenlerle Konuşma, 22 Eylül 1924)

- Ulusal hedefler, ulusal irade, yalnız bir kişinin düşünmesiyle değil, bütün ulusun arzularının, emellerinin birleşmesiyle olanaklıdır.

- Bir amaca doğru yürürken, kişisel düşünce ve çıkarları bir tarafa bırakarak el ele vermek gerekir.

- Laiklik, yalnız din ve dünya işlerinin ayrılması demek değildir.

- Özgürlük ve bağımsızlık benim karakterimdir.

- Akıl ve mantığın çözümleyemeyeceği mesele yoktur.

- Gerçeği söylemekten korkmayınız.

- Bu dünyada her şey insan kafasından çıkar. Bir insan başının ifade etmeyeceği hiçbir şey düşünemiyorum.

- Dünyayı istediği gibi kullanan kuvvet, fikirler ve bu fikirleri belirleyen ve yayan kimselerdir.

- Fikirler anlamsız, mantıksız boş sözlerle dolu olursa o fikirler hastalıktır.

- Bütün ilerlemeler insan fikrinin eseridir. Fikri harekete geçirmek birinci işimiz olmalıdır.

- Aydınlarımız içinde çok iyi düşünenler vardır. Fakat genel olarak şu hatamız vardır ki inceleme ve araştırmalarımıza temel olarak çoğunlukla kendi ülkemizi, kendi tarihimizi, kendi geleneklerimizi, kendi özelliklerimizi ve gereksinmelerimizi almayız. Aydınlarımız belki bütün dünyayı, bütün diğer milletleri tanır, ama kendimizi bilmeyiz.

- Hiçbir tutarlı kanıtı dayanmayan birtakım geleneklerin, inanışların korunmasında ısrar eden ulusların ilerlemesi çok güç olur.

- Bir ulusu ya özgür, bağımsız, şanlı, yüce bir sosyal toplum halinde yaşatan veya bir ulusu esaret ve sefaletle terk eden eğitimidir.

- Türkiye'nin birkaç yıla sığdırdığı askerî, siyasî, idarî devrimler, sizin, sayın öğretmenler, sizin sosyal ve fikrî devrimdeki başarılarınızla pekişecektir. Hiçbir zaman hatırlarınızdan çıkmasın ki, Cumhuriyet sizden *"Fikri Hür, Vicdanî Hür, İrfanı Hür"* nesiller ister.

- Bugün bütün dünya ulusları aşağı yukarı akraba olmuşlardır ve olmaktadırlar. Bunun için insan ait olduğu ulusun varlığını ve mutluluğunu düşündüğü kadar, bütün dünya uluslarının huzur ve refahını düşünmeli ve kendi ulusunun mutluluğuna ne kadar değer veriyorsa, bütün dünya uluslarının mutluluğuna hizmet etmeye de elinden geldiği kadar çalışmalıdır.

- Uluslar çeşitlidir, fakat uygarlık birdir. Bir ulusun ilerlemesi için de bu tek uygarlığa ortak olmak gerekir.

- Ulusal bilincin ayakta kalabilmesi ve uyanık kalabilmesi için Dil ve Tarih uğrunda çalışmak zorundayız.

- Herhalde hoşgörünün arzu edildiği gibi genelleşmesi, huy haline gelmesi, düşünsel eğitimin yüksek olmasına bağlıdır.

- Tarih, ulusların yükselme ve gerileme nedenlerini ararken birçok siyasal, toplumsal, askerî nedenler bulmaktadır. Kuşku yok bütün bu nedenler, toplumsal olaylarda etkindirler. Ancak, bir ulusun doğrudan doğruya yaşamıyla, yükseliş ve gerilemesiyle ilgili ve bağlantılı olan, ulusun Ekonomisidir.

- Allah birdir, şanı büyüktür. Dinsel usullerin oluşumlarına bakarak diyebiliriz ki insanlar iki sınıfta, iki devirde düşünülebilir. İlk devir, insanlığın Çocukluk ve Gençlik devridir. İkinci devir, insanlığın Erginlik ve Olgunluk devridir.

İnsanlık birinci devirde tıpkı bir çocuk gibi, tıpkı bir genç gibi yakından ve maddi araçlarla kendisiyle ilgilenmeyi gerektirir.

Allah, kullarının gerekli olan olgunlaşma noktasına ulaşmasına kadar onlarla içlerinden bazılarının aracılığıyla ilgilenmeyi Tanrılık gereğinden saymıştır. Onlara Hz. Âdem'den beri kayıtlara geçmiş veya geçmemiş nebiler, peygamberler ve elçiler göndermiştir. Fakat peygamberimiz aracılığıyla en son dini ve medeni gerçekleri verdikten sonra, artık insanlıkla aracı ile ilişkide bulunmaya gerek görmemiştir.

İnsanlığın anlayış, aydınlanma ve olgunlaşma derecesi dolayısıyla her kulun doğrudan doğruya, tanrısal ilhamlarla ilişki kurabilme yetisine eriştiğini kabul buyurmuştur.